

Lausunto asiassa ESAVI/16160/2024, Saverkeitin lossiväylän ruoppaus

Lupalautakunta 07.10.2025

803/11.02.04/2024

Valmistelija

Johtava ympäristönsuojelutarkastaja Marika Karulinna, puh. 040 6277 470
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Saverkeitin lossiväylän ruoppaus on yksi meneillään tai alkamassa olevista lossiväylien parannushankkeista Turunmaan saaristossa. Useimmissa tapauksissa losseja ollaan suurentamassa. Uuden kaluston myötä tavoitteena on lossien kantavuuden kasvaminen, mutta samalla kuitenkin päästöjen pieneminen. Lauttapaikkojen edustojen syventäminen ja leventäminen parantavat lautta-
paikkojen liikennöitävyyttä ja hankkeet ovat tarpeellisia toimivan saaristoliikenteen ylläpitämiseksi.

Hankkeen haittoja ovat erityisesti ruoppauksen ja läjityksen aiheuttamat vaikutukset. Tilapäisesti aiheutuu myös melua sekä lossiliikenteen keskeytymistä.

Ruoppausmassa on tässä tapauksessa arvioidaan syntyvän 2000 m³ ktr, on suunniteltu läjitettäväksi mereen Kummelgrundin koillispuolelle Hevosluodonaukon pohjoisosaan. Läjitysalue on laajuudeltaan 120x230 metrin syväne, jossa alue, jossa syvyys on noin 30 metriä. Samalle alueelle läjitetään mahdollisesti myös muiden lossityömaiden ruoppausmassoja.

Läjitysalueen todetaan olevan kaukana herkistä luontokohteista ja olevan tutkimusten perusteella tyydyttävä läjityskohde. Hakemuksen liitteenä on esitetty mm. lähialueen VELMU-aineistoja sekä lähialueiden näytetuloksia vedenlaadusta ja pohjaeläimistöstä.

Oheismateriaali

Kuulutusmateriaali ja hakemusasiakirjat sähköisesti: <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2827180>

Esittelijä

Johtava ympäristönsuojelutarkastaja Marika Karulinna, puh. 040 6277 470
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Lupalautakunta antaa seuraavan lausunnon asiassa:

Lautakunta katsoo, että hanke on hyvin suunniteltu ja sen toteutus tarpeellinen. Hankkeeseen liittyen on laadittu melko kattavasti erilaisia taustaselvityksiä.

Ruoppausmassojen sijoittamiseen tulisi kuitenkin tämän kaltaisissa hankkeissa kiinnittää entistä enemmän huomiota siten, että läjittämistä vesistöihin vältettäisiin. Tässäkin hankkeessa on esitetty liitteenä läjityspaikkaselvitys, mutta vertailussa ei ole huomioitu maalla sijaitsevia läjityspaikkoja. Varsinaisia perusteluja sille, miksi massat on läjitettävä merialueelle, ei ole esitetty. Saverkeitin lossiyhteys sijaitsee melko suurten, kasvillisuuden peittämien saarten välillä, ja massojen sijoittaminen kuivalle maalle voisi olla edellytyksiä. Toteuttamistapoja sekä läjityspaikkoja olisi perusteltua jo etukäteen kartoittaa ja huomioida, vaikka kustannukset saattavatkin muodostua jonkin verran korkeammiksi verrattuna meriläjitykseen.

Läjityksestä aiheutuvien haittojen arvioidaan olevan tilapäisiä ja paikallisia, ovat ne kuitenkin meren tilaa ja meriekosysteemiä heikentäviä. Virtauksista riippuen haitat voivat olla melko pitkäkestoisia ja laajojakin, kun samalle läjitysalueelle suoritetaan läjityksiä useaan otteeseen. EU:n meristrategiadirektiivin pohjalta laadituissa Suomen merenhoidon tavoitteissa on tunnistettu ruoppauksen aiheuttamat haitat meriluonnolle. Haittoja voidaan osaltaan vähentää pyrkimällä sijoittamaan ruoppausmassat maa-alueille.

Lisäksi hakemuksen VELMU-aineistojen tulkinta läjitysalueen osalta vaikuttaisi olevan mahdollisesti puutteellista, sillä Kummelgrundin luodot ovat luokiteltavissa luontodirektiivin luontotyyppiä Ulkosaariston luodot ja saaret (1620). VELMU-aineistossa on myös havaittavissa, että Jatanaukko-Hevosluodonaukko-merialueella on useita vedenalaisia riuttoja (luontotyyppi 1170).

Mikäli ruoppaustyön yhteydessä aiheutuu esimerkiksi kaapeleihin kohdistuvia vahinkoja, ne tulee korjata viivytyksettä.

Päätös

Jakelu

Aluehallintovirasto